

وانه ۸۷: پښتو ژبې او د پښتو ژبې!

کردارې نښتو ژبې او ۲

له چن دیراسه تی پاردووماندا له ټینجیل، گویمان لی بوو چن پوره رډگار عیسا هه موو نه وهی پیغه مبه رانی خدا نووسیبویان زور له وه پیش چی به چی کرد سه باره ت به مردنی مه سیح و هه لسانه وهی. خویند مانه وه که عیسا خوینی پیروزی خوی پشت له سره خاچه که ی پیوه ی به بزمار هه لوسرابوو، بو نه وهی قهردی گونا هه کانی نه وه کانی ئا دم بداته وه. هه روه ها بینیمان له خاچه که لی کرایه وه و خرایه گوره وه. به لام، له رورزی سییه م خدا له مردن هه لسانه وه! له پاش نه وهی عیسا هه لسانه وه، به درکه وت بو قوتابیه کانی بو ماوه ی چل رور و بویانی سه لماند که وا به راستی له ژياندايه. پاشان له وانه ی پيشووماندا، بینیمان عیسا سه رکه وت هه ئاسمان کاتی قوتابیه کانی ته ماشای سه روه یان ده کرد.

له بیرته دوايه مين شت چی بوو که عیسا فرمانی به قوتابیه کانی کرد پیش نه وهی سه رکه ویت هه ئاسمان؟ با دووباره بخوینینه وه چی فرموو: **کردارې نښتو ژبې او ۱** کاتی پیکه وه نانیان ده خوارد، راپسپاردن: **نور شلیم به چی مه هیلن، به لکو چاوه رپی به لینه که ی باوک بکن که له منه وه بیستان.** چونکه یه حیا خه لکی له ناو هه لده کیشا، به لام ئیوه پاش چنند رورزیکی کم به رچی پیروز باپتیز ده کرین... **به لام کاتی رچی پیروزتان دیت هه سر هیز ورده گرن، بو من ده بنه شایه ت، له نور شلیم و هه موو یه هودیا و سامیره، تاکو نه وه پری زه وی.** **نه مه ی فرموو و نه وانیس ته ماشایان ده کرد، به رزکرایه وه، هه وریک له به رچاویان شار دییه وه.** **کاتی نه وه ده رپی، نه وان سه رنجیان له ئاسمان دا بوو، نه وه بوو دوو پیاو به جلی سییه وه له لایانه وه روه ستاون.** **پیان وتن:** **جه لیلیه کان، بوچی روه ستاون سه بری ئاسمان ده که ن؟ نه م عیسا یه، که له نیوانتان دا بو ئاسمان به رزکرایه وه، چن بینیمان ده چوه ئاسمان، ناو اش دیت هه وه.**

به و شپوه یه عیسا جیا بووه وه له قوتابیه کانی و گه رایه وه به هه شت بو نه و شوینه ی لی هاتوو و له ده سه ت راستی پایه به رز دانیش ت له بلندی. نه م رور نه و له وییه و چاوه روانی نه و ساته یه که ده گه ریت هه بو نه وهی دادوه ری جیهان بکات له راستو دروستی.

سه رنجت دا عیسا فرمانی چی دا به قوتابیه کانی پیش نه وهی بجیت هه ئاسمان؟ فرمانی پیان دا له نور شلیم بمینینه وه تا نه و روزه ی رچی پیروز دیت هه سه ریان، که وا ده بوايه له ئاسمانه وه بیت. ره نکه هه ندیکتان هیشتا بپرسن: نه م رچه پیروزه کییه؟ رچی پیروز رچی خودایه و رچی عیسا یه. یه که له لای خودای باوک و لای عیسا ی کور، له گه ل نه وه شدا جیا وازه له وان. نه و بوونی هه بو له گه ل خدا له سه رتا کاتی خودا جیهانی به دی هیئا. نه و رچه یه که وا هانی پیغه مبه رانی دا نه و ووشه یه ی خودا بنوسن و رایگه ین له کاتی خوی. رچی پیروز رچی بالاده سترین که سه که وا دابه زیه سه ر پاکیزه یه که به ناوی مه ریه م وای کرد سکی پر بیت و عیسا ی مه سیحی پیروزی بیت. نه و نه و رچه یه که له عیسا ی مه سیحدا یه. هه روه ها، رچی پیروز یارمه تیده ره که یه، نه وهی عیسا به لینی پی دا به قوتابیه کانی کاتی فرمووی، **منیش داوا له باوک ده که م یارمه تیده ریکی دیکه تان بداتی که تاهه تابه له گه لتان بمی پیت هه وه، رچی راستی، که وا جیهان ناتوانیت وه ری بگریت، چونکه نایبینیت و نایناسیت. به لام ئیوه ده ناسن، چونکه له گه لتان ده مینینه وه و له ئیوه دا ده بیت.** **رچه نا ۱۴: ۱۶، ۱۷**

نه وهی عیسا به لینی به قوتابیه کانی دا سه باره ت به م **یارمه تیده ری** وا ده هات گرنکه بو مان لی تی تیکه یین، له به ر نه وهی هه ندی که س ده یانه وی باوه ر به خه لکی بین که عیسا هاتی پیغه مبه ریکی تری راده گه یاند. به لام نه و یارمه تیده ری پوره رډگار عیسا به لینی هاتی دا ناکری مرف بیت، له به ر نه وهی عیسا به پوونی فرمووی که نه و یارمه تیده ره رچیکی پاک بوو، و که س ناتوانی ببینی، و تاهه تا له ناو قوتابیه کانی مه سیح ده ژی. باشه نه م رچی پیروزه کییه؟ نه و رچه یه که خودا جیگری ده کات له ناو دلی هه موو

ئوانه‌ی باوه‌ر به مەسیح دینن. ئەو دووبارە دەیانھینیتە کایه‌وه، پاکیان دەکاتە‌وه، بە ھیزیان دەکاتە‌وه، نیشانەیان لێ دەدات وەك ھی خۆی و بەشیکیان دەدات لێ ھەرزووری خۆی تاھەتا.

ئێستاش دەبینین چۆن خۆدا پوچی پېرۆزی خۆی بەسەر قوتابییەکانی عیسادا ھینا لێ پوچی پەنجایەمین فیستقائیک بوو خۆدا دايمەزاندبوو بۆ گەلی ئیسرائیل لێ کاتی پینغەمبەر موسا. دەتوانن دەربارە‌ی ئەو لێ تەورات بخویننە‌وه. لێم پوژەدا گەلی ئیسرائیل سوپاس گوزاری خۆدا دەکەن بۆ ئەو خێروخۆشییە پێیان بەخشبوو لێ کاتی دروینە‌ی گەنم و جۆ. بەلام، مانایەکی گرنگتر ھەبوو لێ فیستقائلی پەنجایەمیندا. پەنجایەمین ئەو پوژە بوو کە خۆدا زۆر لێ ھەلبژاردبوو بۆ ئەو پوچی پېرۆز بنیتریتە خواره‌وه و لێناو ھەموو ئەوانە‌ی باوه‌ر به مەسیح دینن بژیت. وەك چۆن فیستقائلی پەنجایەمین پەنجای پوژ لێ پاش جەژنی پەسخە بوو، بۆیە خۆدا پلانی دانا پوچی پېرۆز بنیتریتە خواره‌وه لێ پاش پەنجای پوژ لێ مردنی مەسیح و دووبارە ھەلسانە‌وه‌ی.

ئێستاش با بەردەوام بین لێ خویندە‌وه‌ی ووشە‌ی خۆدا بۆ ئەو‌ی بزانی چو پویدا لێ پاش ئەو‌ی عیسا قوتابییەکانی بەجی ھیشت و گەپایە‌وه ئاسمان. نووسراوی پېرۆز دەفەرموئ:

(کرداری نێردراوان ۱) ^{۱۲} ئینجا لەو کێو‌ی پێی دەووترا زەیتوون گەپانە‌وه ئۆرشەلیم کە بەقەد رۆیشتیکی شەممە لێ ئۆرشەلیم نزیک بوو. ^{۱۳} کاتی چوونە ژوورە‌وه، چوونە ژوورە‌کە‌ی سەرە‌وه کە تیایدا دەمانە‌وه، پەترۆس و یۆحنا و یاقوب، ئەندراوس و فیلیپۆس و تۆماس، بەرتۆلاموس و مەتا و یاقوبی کورپی حەلفا، شیمۆنی دڵگەرم و یەھوزای برای یاقوب. ^{۱۴} ھەموو بە یەك دڵ بەردەوام بوون لەسەر نوێژکردن، لەگەڵ ژنەکان و مریەمی دایکی عیسا و براییانی.

(کرداری نێردراوان ۲) ^۱ کە پوچی پەنجایەمین داھات، ھەموو پیکە‌وه لێ یەك شویندا بوون، ^۲ لەناکاو دەنگیک لێ ئاسمانە‌وه وەك پەشەبا ھات، ئەو مألە‌ی پەركرد کە تیایدا دانیشتبوون. ^۳ ئینجا چەند زمانیکی دابەشبوو وەك ئاگر بۆیان دەرکەوت و لەسەر ھەریە‌کە‌یان نیشتە‌وه. ^۴ جا ھەموویان پەربوون لێ پوچی پېرۆز و دەستیان پێ کرد بە زمانە‌کانی دیکە بدوین، وەك پوچ پێی بەخشین. ^۵ لەو کاتەدا جولە‌کە‌ی لەخواترسی ھەموو نەتە‌وه‌کانی ژیر ئاسمان لێ ئۆرشەلیم مابوونە‌وه. ^۶ کاتی دەنگە‌کە‌ ھات، خەلک کۆبوونە‌وه و بوو پەشیوی، چونکە ھەریە‌کە‌یان گوئی لێ زمانی خۆی دەبوو پێی دەدوان. ^۷ ھەپەسابوون و بە سەرسامییە‌وه وتیان: (باشە ھەموو ئەوانە‌ی قسە دەکەن جەلیلی نین؟) ^۸ ئەو چۆن ھەریە‌کە‌مان گوئی لێ زمانی خۆی دەبیت کە لێی لەدایک بوو؟ ^۹ ئیمە‌ی خەلکی پەرتیا و میدیا و ئیلامی، دانیشتووانی میسۆپۆتامیا، یەھودیا و کەپەدۆکیا، پۆنتۆس و ئاسیا، ^{۱۰} فریجیا و پەمفیلیا، میسر و ناوچە‌کانی لیبیا پوھو کورین، ھەرەھا لایدە‌کانی پوما - ^{۱۱} جولە‌کە‌ و بەجولە‌کە‌بوو - کریتی و عەرەب، ئەو‌تا گویمان لیبیانە بە زمانی خۆمان باسی کردارە مەزنە‌کانی خۆدا دەکەن. ^{۱۲} ھەموو سەرسام و ھەپەسا بوون، بە یەکتریان دەووت: (دەبێ ئەمە مانای چی بێت؟) ^{۱۳} ھەندیکی دیکە بە گالئە پیکردنە‌وه دەیان‌ووت: (شەرابی نویمان زۆر خواردۆتە‌وه.)

^{۱۴} پەترۆس لەگەڵ یازدە‌کە‌ راوہستا، دەنگی بەرزکردە‌وه و پێی راگەیاندن: (ئە‌ی پیاوانی جولە‌کە‌ و ھەموو ئەوانە‌ی لێ ئۆرشەلیم دانیشتوون، با ئەمە لەلاتان زانراو بێت و گوئ لێ قسە‌کانم بگرن، ^{۱۵} چونکە وەك بێردە‌کە‌نە‌وه ئەمانە سەرخۆش نین، لەبەر ئەو‌ی کاتزیمیر نۆی بەیانییە! ^{۱۶} بەلکو بەھۆی یۆئیل پینغەمبەر و تراوہ: ^{۱۷} {خۆدا دەفەرموئ، لێ پوچانی کۆتایی دا پوچم بەسەر ھەموو مرۆفدا دەپوچم. کوران و کچانتان پێشینی دەکەن... ^{۱۸} جا ھەر کەسیک بە ناوی خۆداوہندە‌وه بپارێتە‌وه، پزگاری دەبیت.} ^{۱۹} پیاوانی ئیسرائیل، گوئ لێم قسانە بگرن: عیسا ناسیریی پیاویکە بۆتان سەلمیندرا، بە پەرچو و کاری سەیر و نیشانە لەلایەن خۆداوہ لایەنگری کراوہ، کە خۆدا بەھۆی ئەو لەنیوانتان ئەنجامی دا، وەك خۆتان دەزانن. ^{۲۰} ئەم بەگوپە‌ی خواستی بپارلەسەردراو و زانینی پێشووی خۆدا داتانە دەست، بە دەستی گوناھاران لێ خاچتان دا و کوشتان. ^{۲۱} ئەو‌ی خۆدا ھەلسانە‌وه و لێ ژانی مردن ئازادی کرد، لەبەر ئەو‌ی نەدە‌کرا لێ چنگی دا بمینیتە‌وه. ^{۲۲} چونکە داود باسی دەکات: {ھەمیشە خۆداوہندم لەبەردە‌م دەبینی، ئەو لەلای دەستە‌پاستمە‌وہیە، ناھەژیم. ^{۲۳} بۆیە دڵشادم و زارم لێ ھەلەلە‌دا، تەنانەت جەستەم لێ ھیوادا نیشتە‌جییە، ^{۲۴} چونکە تۆ گیانم لێ

جيهانې مردووان دا بهجې ناهيليت، ههروهه ناهيليت تاقانه ي پيروزي خوت بوگه نې بينيت. ۲۸ پښتانه ژيانت پي ناساندم، له ناماده گيت دلې پري شادي ده كه يت.

۲۹ برايېن، پښتانه دراوه به ناسكرا پيتان بليم كه داودي باوكمان مرد و نيژرا، گوږه كشي تاكو همپو له لمانه. ۳۰ نويش كه پيغه مېر بوو، ده يزاني خودا به سوپند سوپندي بو خواردوه كه له بهري پشتي نهو له سهر تهخته كه ي داده نيشيت. ۳۱ پيشيني كرد و باسي هه لستانه وه ي مه سيحه كه ي كرد، نه له جيهانې مردووان دا بهجې هيلدرا و نه جهسته شي بوگه نې بيني. ۳۲ هم عيسايه خودا هه لستانه وه، نيمه ش هه مومان شايه تين بوي. ۳۳ نينجا بو لاي دهسته راستي خودا بهرركرايه وه كه به ليني پوزي له باوكه كه وه وهرگرت، همه ي رژاند كه وا نيوه ده بينين و ده بينستن. ۳۴ داود بو ناسمان بهرر نه كرايه وه، بهلكو خوي ده ليت: {خودا وهند به خودا وهند ي فهرموو: له دهسته راستم دانيشه ۳۵ تاكو دوژمنانت بخمه تهخته پي بو پييه كانت.}

۳۶ بويه با هه موو مالي نيسرائيل به دلنيايي بزانت، نهو عيسايه نيوه له خاچتان دا، خودا كردييه مه سيح و خودا وهند. ۳۷ كاتي گوپيان لي بوو، كاري كرده سهر دلان، به په ترؤس و نيژدراواني ديكه يان وت: (برايېن، چي بكه ين؟) ۳۸ په ترؤس وه لامي دانوه: (توبه بكن، با هه ريه كه تان به ناوي عيساي مه سيحه وه له ناو هه لېكيشريت بو ليخوشبونوي گونا هه كانتان و دياري پوزي پوزي وهره گرن. ۳۹ چونكه به لينه كه بو خوتان و منداله كانتان و بو هه موو نه وانه ي دوورن - بو هه موو نه وانه ي كه خودا وهندي خودامان بانگيان ده كات.) ۴۰ به زور قسه ي ديكه ش ناگاداري كرده وه و ليين پارايه وه: (خوتان له م نه وه لار و چهوته پزگار بكن.) نامين.

به كورتي، نيژدراو په ترؤس بانگه وازي بو خه لكه كه كرد له نوره شليم كه وا خودا عيساي مه سيح ي نارد، هه روه كه زور له وه پيش به ليني دابوو له زاري پيغه مېرانيه وه. په ترؤس پياني ووت: نيوه قيزتان له مه سيح بووه وه كه وا خودا نارد ي له ناسمان! كوشتان به له خاچ داني، به لام خودا له مردن هه لستانه وه! هه مومان شايه تي نه وين! خودا عيساي بهرر كرده وه دهسته راستي و پوزي پوزي نارد كه به ليني پي دابوو! توبه بكن و بگه رينه وه لاي خودا! باوهر به پيامي پيغه مېراني خودا بينن! باوهر به عيسا بينن كه وا خودا ده ست نيشاني كرد بو نه وه ي بي به پزگاري دهر و دادوهري جيهان! (هه موو پيغه مېراني شايه تي بو ده دن كه هه ر كه سيك باوهري پي به نيت، به خشي ني گونا هه كان ي به ناوي نهو ده ست ده كه و يت!) (كرداري نيژدراوان ۱۰: ۴۳)

به و شيوه يه په ترؤس نيژدراوي مزگيني خوشي پزگار بوون راگه ياند له پښتانه باوهر هينان به عيساي مه سيح. كاتي خه لكه كه گوپيان له ووشه كان ي په ترؤس بوو، هه ستيان به نازاريكي زور كرد له دلان له بهر نه وه ي نيسا زانيان كه عيساي ناسيره، نه وه ي له خاچيان دا، په روه ردگاري شكويه له ناسمانه وه! هم عيسايه ي وا سووكايه تيان پي ده كرد و رقيان لي بووه وه مه سيح بوو كه وا خودا به ليني هاتني دابوو زور له وه پيش له سهر زاري پيغه مېرانه كان ي! بويه له و پوزده دا زور يان توبه يان كرد له گونا هه كانيان و رويان له خودا كرد و باوهريان هينا به ناوي په روه ردگار عيساي مه سيح. هم قوتابيه نويانه له ناو هه لېكيشران بو نه وه ي گواهي له پيش خه لك بدن كه وا له گونا هه كانيان پاك كرايه وه له گونا هه كانيان به باوهر هينان به مردن و ناشتن و هه لستانه وه ي عيساي مه سيح. له ناو هه لېكيشان گونا هه كانيان نه سپريه وه، نه وه تنه هه موي پاك كرده وه ي روي دهره وه بوو كه وا روي دا له ناو دلي نه وان.

و به و شيوه يه، نوسراوي پوز ده فهرموي: نه وانه ي كه قسه كه يان وهرگرت له ناوه لېكيشران، له و پوزده دا نزيكه ي سي هه زار كه س هاتنه پال. نيت نه وان په يوه ستبون له سهر فير كرده ي نيژدراوان و هاوه شيه تي، له ت كرده ي نان و نويز كرده ي... قوتابيه كانيش پرده بوون له خوشي و له پوزي پوزي. (كرداري نيژدراوان ۲: ۴۱، ۴۲ و ۱۳: ۵۲)

به و شيوه يه، له و پوزي په نجايه مين، كليسه {كومه له ي نه وانه ي باوهريان به عيساي هه يه} له داك بوو. كليساي عيسا بينايه نيه يا خود نايين نيه. ووشه ي كليسا به يوناني (نيككليسيا) يه و به ماناي (نه وانه ي بانگ هيشت كراون) ديت. وه ك چون همپو باوهرياري راسته قينه و باوهرياري ساخته هه يه له جيهان، كليساي راسته قينه و كليساي ساخته هه يه. كليساي راسته قينه ي عيساي مه سيح

پښکاهاتوه له هه موو نه وانه ی له رؤژی په نجایه مینه وه گوزارانه وه له خیزانی ئاده مه وه بو خیزانی عیسیای مه سیح به باوه ری پاسته قینه به قوربانی نه نجام دراوی ته وای مه سیح.

پووداوه کانی په نجایه مین نه مرؤ جویندومان نزیکه ی دوو هزار سال له مه و پیش پوی دا. په ننگه نه مه وا له هندی که س بکات بلین، (نه مه هیچ په یوه ندی به منه وه نیه! من په کیک نه بووم له وانه ی عیسیایان له خاچ دا! جوله که و رومانیه کان نه وه یان کرد! من هیچ په یوه ندیم به و شته وه نیه!) به لام ووشه ی خدا پیمان ده لیت که مه سیح، له بهر یاخیوونه کانمان بریندار بوو له بهر تاوانه کانمان وردوخاشکرا بوو! (نیشایا ۵۳: ۵) گونا هه کانمان بووه هوی مردنی نه. له سنور دهرچوونمان هوی نه وه بوو خدا ریگای دا مرؤفد خوشه ویسته که ی خوی له خاچ بدن! مرؤفد عیسیایان له خاچ دا، به لام خدا هه لیسانده وه له مردن بو نه وه ی بیته رزگاری دهری هه موو نه وانه ی باوه ری دین و دادوه ری هه موو نه وانه ی باوه ری ناهین. بویه، نو سراوه پیروزه کان پایده گه ینی: هه موو که سیک و له هه موو شوینیک که توبه بکن. ^{۳۱} چونکه رؤژیکی داناوه تیای دا به ته مایه به دادپهروه ری جیهان حوکم بدات، به پیاولیک که دیاری کردوه، به لگه شی به هه مووان داوه که له نیو مردووان هه لیستانده وه! (کرداری نیرداوان ۱۷: ۳۰، ۳۱)

به وریایه وه بیر بکه وه له ووشه یه، له بهر نه وه ی دوارؤژی تاهه تاییت په یوه سته به شیوازی وه لام دانه وه ت به رامبه ری. خدا به ره که تدارت بکات کاتی بیر ده که یته وه له وه ی نیرداوان په ترؤس بانگه وازی بو کرد و فرمووی، (هه موو پیغه مبه ران شایه تی بو دده ن که هه ر که سیک باوه ری پی بهینیت، به خشینی گونا هه کانی به ناوی نه وه دست ده که ویت... و ... دیاری رؤحی پیروز وهرده گرن!) (کرداری نیرداوان ۱۰: ۴۳ و ۲: ۲۸)

گرنترینی پرسیاره کانی نه وانه یه:

۱. له بیرته دوايه مین شت چی بوو که عیسا فرمانی به قوتابییه کانی کرد پیش نه وه ی سه رکه ویتنه ئاسمان؟
۲. عیسا فرمانی چی دا به قوتابییه کانی پیش نه وه ی بجیتنه ئاسمان؟
۳. نه وانه ی پیروزه کییه؟